

Tư liệu lịch sử

TRUYỀN ĐƠN KỶ NIỆM CÁCH MẠNG THÁNG 10 TRONG BINH LÍNH VIỆT NAM TẠI PHÁP NĂM 1930

Trong cơ quan lưu trữ quốc gia Pháp đặt tại thành phố Aix-en-Provence có nhiều tài liệu về những hoạt động của những người Việt Nam sống trên đất Pháp trước năm 1930. Các tài liệu này thuộc Kho hải ngoại (A.O.M.) phòng SLOTFOM (viết tắt các chữ P. Service de liaison des originaires des territoires de la France d'Outre - mer, là Cơ quan liên lạc của dân các vùng đất của nước Pháp hải ngoại, tức các thuộc địa Pháp).

Sau đây xin giới thiệu một tài liệu thuộc loại 5, hồ sơ số 12, đó là một tờ truyền đơn quốc ngữ kêu gọi binh lính người Việt đầy mạnh đấu tranh nhân ngày kỷ niệm thứ 13 Cách mạng Tháng 10 Nga (ngày 7 tháng 11 năm 1930), đứng tên Hội ngoại quốc binh sĩ ủy viên ở Tàu (Bộ phận Pháp).

Theo báo cáo mật ngày 28-1-1931 của phái viên Sở Kiểm soát và cứu trợ dân bản địa tại Pháp - thực chất là cơ quan theo dõi và kiểm tra - gửi Giám đốc các công tác chính thuộc bộ thuộc địa Pháp thì một người Việt nam tên là Hồ Tá Khanh ở Paris đã gửi bản truyền đơn này cho một người Việt nam khác tên là Phương ở Marseille vào ngày 26-2 để người này phân phát trong số thủy thủ người Việt tại cảng Marseille. Báo cáo mật đó còn cho biết thêm là truyền đơn này được gửi từ Paris xuống Marseille, tới chỉ Chi hội sinh viên Việt nam tại Marseille và ngoài bản quốc ngữ này còn có bản tiếng Pháp. Nguyên văn bản truyền đơn như sau:

KỶ NIỆM CÁCH MẠNG THÁNG 10

Ngày 25 tháng 10 lịch Nga (tức là ngày 7 tháng 11 lịch tây) năm 1917, quần chúng công - nông - binh cách mạng Nga đã đánh đổ được chính phủ tư bản phản cách mạng

Cách mạng tháng 10 đã làm cho ở một phần sáu thế giới (nước Nga là 1/6 thế giới) hết áp bức, hết bóc lột, hết chiến tranh, mọi người đều có cơm ăn việc làm; đã làm Xô - Nga thành tổ - quốc của những người bị đè nén, bóc lột toàn thế giới và là cội rễ cách - mạng quốc - tế.

Cách - mạng tháng 10 đã mở đường cách - mạng giải phóng cho vô - sản - giai - cấp và hết thảy quần chúng lao khổ bị áp bức, đã làm cho căn bản của tư - bản - thế - giới phải rung động.

Như ở An nam gần đây, cách mạng phát triển một cách rất ghê gớm: anh em lính động ở Yên Bái, anh chị em thợ cấy đến mấy vạn người thì - uy phản kháng đến mấy lần ở khắp cả nước.

Còn ở Tàu đây, cách - mạng đã đến thời kỳ bạo động cướp chính quyền. Hồng quân chiếm cứ được biết bao nhiêu thôn quê và rất nhiều thành thị.

Lại chính ngày hôm nay, đang khai Toàn - quốc Số - Viết Đại - Biểu Đại - Hội, để h lập chính phủ Số - Viết ở Tàu là Chính - phủ của thợ - cấy - lính, mục đích là giải phóng cho hết thảy những người lao khổ ở Tàu và đánh đổ tư - bản đế - quốc - chủ - nghĩa để giúp vào cách - mạng - vô - sản ở các nước tư - bản và cách mạng giải phóng ở thuộc địa.

Vì ảnh hưởng cách - mạng tháng 10 lớn như vậy, cho nên đế quốc.....

đế - quốc - chủ - nghĩa hết sức tìm cách phá cách - mạng Nga.

Anh em binh lính An nam ơi !

Đế - quốc - chủ - nghĩa Pháp cướp nước An nam, dân An nam trăm đường cực khổ. anh bị nó bắt ra đây, xa cửa nhà, vắng vợ con, bị nó mắng chửi, tù tội, bị nó khinh bỉ bầy ngựa trâu. Nó lại sắp đem các anh đi phá Số - Nga, phá cách - mạng Tàu, để cho nó giàu mạnh thêm, để làm cho các anh, cho dân An nam và hết thảy mọi người hồ đời đời bị áp bức bóc lột.

Các anh ơi ! Dù được, dù thua, tại tư - bản đế - quốc - chủ - nghĩa ăn cướp, giết ri kia vẫn tha hồ vơ vét, chỉ riêng các anh là bị khổ, bị chết mà thôi.

Anh em binh lính An nam ơi !

Các anh tỉnh dậy mau ! Các anh chớ mắc lừa !

Cách - mạng ở trong An nam, ở Tàu đây, đang rầm rộ như vậy, các anh phải mau tổ chức nhau lại, cùng góp sức đánh đổ đế - quốc - chủ - nghĩa Pháp và hết thảy các quốc - chủ - nghĩa, để giải phóng cho các anh, giải phóng cho nước An nam, giải phóng cho tất cả người lao khổ thế - giới.

- PHẢN ĐỐI ĐẾ - QUỐC - CHỦ - NGHĨA ĐÁNH SỐ - NGA !
- ỦNG HỘ CHÍNH - PHỦ SỐ VIẾT TÀU VÀ HỒNG QUÂN TÀU !
- ỦNG HỘ CÁCH - MẠNG AN NAM !
- PHẢN ĐỐI ĐẾ - QUỐC - CHỦ - NGHĨA CHIẾN TRANH !
- CÁCH - MẠNG THÁNG 10 MUÔN NĂM !
- CÁCH - MẠNG THẾ GIỚI THÀNH CÔNG MUÔN NĂM !

Ngày 7 tháng 11 năm 1930 -

Hội ngoại - quốc binh - sĩ úy - viên ở Tàu

(Bộ phận Pháp)

ĐINH XUÂN LÂM

(Sưu tầm và giới thiệu)